

До

Конституционни съд на

Република България

по конст. дело № 15/2025 г.

ПРАВНО МНЕНИЕ

по предмета на конституционно дело № 15 от 2025 г. на Конституционния съд

от д-р Златимир Орсов, доцент в катедра „Гражданскоправни науки“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“

Уважаеми конституционни съдии,

Смятам за основателно искането на Омбудсмана на Република България за обявяване на чл. 147, ал. 9а ЗДвП за противоречащ на чл. 4, ал. 1, чл. 16, чл. 48, ал. 1, чл. 17, ал.1 и ал. 3 и чл. 35, ал. 1 от Конституцията на Република България. Споделям изцяло мотивите на искането ѝ. В допълнение към тях бих добавил следното:

Изискването на чл. 147, ал. 1 ЗДвП за преглед и удостоверяване на техническата изправност на пътните превозни средства (ППС) представлява изпълнение на чл. 57, ал. 2, предл. второ от Конституцията - не се допуска, т.е. забранено е, упражняването на права, ако с това се накърняват права или законни интереси на други. Ако ППС е технически неизправно, то е много висока вероятността при упражняване на правото на собственост върху него да бъдат увредени чужди имуществени и лични права, вкл. и правото на живот, независимо от уменията на водача. И обратно - ако ППС е технически изправно, то вероятността да бъдат увредени чужди имуществени и лични права при упражняване на правото на собственост върху него зависи от уменията на водача. В съответствие с тази логика на конституционната разпоредба технически неизправното ППС не се допуска до движение по пътищата, т.е. забранено е да се упражнява най-съществената част от съдържанието на правото на собственост върху него, а ако водачът е доказал неумението си да управлява безопасно ППС (предизвикал е пътнотранспортни произшествия), той се лишава временно от правото да управлява ППС (чл. 157, чл. 174 и мн. др. от ЗДвП), трябва

да се подложи допълнително на обучение и да се яви на проверочен изпит (чл. 171, т.1, б. „в“ ЗДвП).

Плащането на глобите и имуществените санкции, наложени заради нарушаване на ЗДвП и на Правилника за прилагането му, нямат каквато и да е връзка с техническата изправност на ППС и с възможността при упражняване на правото на собственост върху него (ползването, извличането на полезните му свойства) да бъдат увредени чужди имуществени и лични права. Техническата изправност на ППС е обективен факт, чието съществуване не зависи от това дали неговият собственик или ползвател, или лицето, което го представя за технически преглед, имат или нямат неплатени глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления или електронни фишове за нарушаване със същото ППС на ЗДвП и на Правилника за прилагането му.

Атакуваната разпоредба на чл. 147, ал.9а ЗДвП не само *„подкопава принципа на правовата държава, защото държавата прехвърля собствената си административна неефективност върху гражданите“*, както правилно отбелязва Омбудсманът, но и насърчава задълбочаването на тази административна ефективност, което ерозира държавността.

При наличието на ясна е непротиворечива практика на Конституционния съд по сходни случаи - конст. дела № 11/2020 г. и № 7/2023 г., чл. 147, ал.9а ЗДвП показва или невежество на мнозинството в Народното събрание, което е приело тази разпоредба, или незачитане от това мнозинство на Конституцията, за спазването на която всеки един от народните представители се е заклел. Каквато и да е причината - Конституционният съд следва да пресече решително последващите ѝ проявления в законодателната дейност на Народното събрание.

Предлагам Ви, уважаеми конституционни съдии, да уважите искане на Омбудсмана на Република България като обявите чл. 147, ал. 9а ЗДвП за противоречащ на чл. 4, ал. 1, чл. 16, чл. 48, ал. 1, чл. 17, ал.1 и ал. 3 и чл. 35, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Съгласен съм правното ми мнение да бъде публикувано на интернет страницата на Конституционния съд.

С уважение: ZLATIMIR
STOIANOV

ORSOV

доц. д-р Златимир Орсов

Digitally signed by
ZLATIMIR STOIANOV
ORSOV
Date: 2025.12.13 09:26:24
+02'00'